

[Ohjeita taloudenpitoon](#)

Ennen suomalaisilla oli tapana säästää rahaa, jos tarvitsi ostaa jotain isompaa. Nykyään säästämisen sijaan käytetään yhä useammin luottokortteja ja kulutusluottoja. Jokapäiväisen elämän läheskään kaikkia menoja ei enää makseta käteisellä, vaan niitä rahoitetaan mitä moninaisimmilla luotto- ja maksukorteilla: osta nyt, maksa myöhemmin.

Nykymaailma tuntuu ihailevan kuluttamista, ja toisaalta lainarahaa on helposti saatavilla. Tämän vuoksi tarvitaan ehkä uudenlaisia rahankäytön taitoja. Voi olla, että kouluissa opetetut taloustaidot eivät vastaa muuttuneen maailman vaatimuksia.

Omilleen muuttavan nuoren on syytä selvittää huolella sitä, miten tässä kulutus- ja laskuviidakossa parhaiten suunnistaisi. Seuraavaan on koottu muutama oman taloudenpidon perusvinkki:

1. Suunnittele rahankäyttöäsi ja kirjaa ylös tiedossa olevia menoja kuukauden–parin tähtäimellä eteenpäin. Siihen ei tarvita monimutkaista kirjanpitoa, vaan jo yksinkertaisilla muistiinpanoilla pystyt hahmottamaan rahatilannettasi ja käytettävissä olevia varojasi varsin pitkälle. Erittäin hyvä ja helppo keino oman rahankäytön seuraamisen on verkossa toimiva [taloudenhallintaväline Penno](#). Syöttämällä siihen tulosi ja menosi, näet helposti mistä rahat tulevat ja mihin asioihin ne menevät. Pennoon voi asettaa myös säästämistavoitteen ja seurata tavoitteen etenemistä.
2. Kerää tilillesi edes pieni säästösumma yllättäviä menoja varten. Kännykkä hajoaa, pesukone alkaa vuotaa, määräaikaisten työkeikkojen väliin tulee lyhyt palkaton katko – sinulla tulisi olla vararahaa selvittääksesi tämänkaltaisista tilanteista, joihin ulkopuolinen apu ei ennätä. Jokaisen kuukauden tuloista olisi hyvä saada aina pieni summa säästöön.
3. Mieti huolella erilaisia sopimuksia tehdessäsi, mihin oikein olet sitoutumassa. Ostaminen on muuttunut tavaroiden ostamisesta yhä useammin palveluiden ostamiseksi. Et osta kännykkää, vaan kännykkäliittymän, jolla sitoudut vuoden tai kahden vuoden määräaikaiseen maksamiseen. Sidot silloin rahankäyttöäsi jo pitkälle eteenpäin, sillä sopimuksia on hyvin vaikea purkaa kesken kaiken, vaikka rahatilanteesi muuttuisi.
4. Jos et pysty maksamaan jotain laskuasi, ota sen perijään yhteyttä. Eräpäivän siirtäminen myöhemmäksi tai sopiminen laskun maksamisesta useammassa erässä on velkojille aivan arkipäivää. Ota yhteyttä aina ennen laskun eräpäivää – ei sen jälkeen. Älä myöskään tee hätäpäissäsi velkojan kanssa sellaisia sopimuksia joita et pysty toteuttamaan.
5. Jos maksamattomia laskuja rupeaa jäämään rästiin ja menemään perintään, mieti niiden maksamisen tärkeysjärjestys. Ensimmäisenä on maksettava asumisen kulut (ettei asunto mene alta), sitten tulevat aivan välttämättömät elämisen kulut (ruoka, terveydenhoito ym.,

niissä voit kenties hieman säästää), ja vasta näiden menojen jälkeen muut laskut mikäli rahaa vielä riittää.

6. Älä ota uutta velkaa maksaaksesi sillä vanhoja velkoja pois. Sillä tavalla saat vain vähäksi aikaa siirrettyä tilanteen lopullista kriisiytymistä, mutta myöhemmin velkamäärä on entistä suurempi. Erityisen vaarallista on pikavippien ottaminen.
7. Velkaongelmissa ei ole mitään hävettävää. Luottotietojen menettäminen tai ulosottoon päätyminen ei ole mikään maailmanloppu. Älä yritä salata tilannettasi, vaan hae neuvoja ja apua. Eräs helppo neuvonnan lähde on Takuu-Säätiön maksuton Velkalinja-neuvontapuhelin (puh 0800 9 8009), joka päivystää arkipäivisin klo 10–14. Yhteyttä voi ottaa myös [chatin kautta](#).

Oman talouden järkevä hoitaminen ei ole mitään rakettitiedettä. Vähän pohtimista ja suunnittelua sekä sitoutumista suunnitelmiesi toteuttamiseen, niin olet kyllä oman kukkarosi herra.

Hyödyllisiä linkkejä, joissa lisäohjeita ja tietoa oman talouden hallinnasta ja velkojen selvittelystä:

Takuu-Säätiön [nettisivut](#), jossa paljon hyödyllistä tietoa oman talouden hallinnasta, velkojen järjestelykeinoista ja avun saamisen mahdollisuuksista.

Mun talous -hankkeen tekemä [neuvontaväline](#) omien raha-asioiden selvittelyyn.

[Hakemisto](#), jonka avulla löydät oman kunnallisen talous -ja velkaneuvonnan.

[Tietoa](#) perinnän etenemisestä. Katso myös www.maksumyohassa.fi.

[Marttojen neuvoja](#) menojen hallintaan ja talouden suunnitteluun.

Jukka Heinonen

järjestöpäällikkö, Takuu-Säätiö

Päivittänyt:

Henri Hölttä

projektikoordinaattori, Takuu-Säätiö

Source URL:

<https://nuortenlinkki.fi/tietopiste/tietoartikkelit/koulutus-tyo-ja-raha/ohjeita-taloudenpitoon>